

Силабус навчальної дисципліни «Системи та механізми соціального захисту»

Спеціальність	Для спеціальностей ННІ фінансів, економіки, управління та права
Освітня програма	Для освітніх програм ННІ фінансів, економіки, управління та права
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7–8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год.
	Практичні - 20 години
	Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Кафедра	Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу, 108А, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-yekonomiki-pidpriemnitstva-ta-marketingu.html
Викладач	Григор'єва Олеся Володимирівна, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладача	fem.grygireva@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	Аудиторія 108А відповідно до графіку

Мета навчальної дисципліни – формування у фахівців базових знань стосовно існуючих в Україні та прийнятих у світі систем та механізмів соціального захисту населення.

Системи і механізми соціального захисту є важливою складовою реалізації державної соціальної політики, передусім стосовно малозаможних і непрацевдатних верств населення і забезпечує соціальну стабільність у суспільстві.

Програмні результати навчання

Орієнтуватися в системі джерел соціального законодавства України та міжнародно-правового регулювання систем та механізмів соціального захисту населення; аналізувати, узагальнювати і правильно застосовувати норми права соціального захисту у практичній діяльності, роз'яснювати їх зміст; застосовувати на практиці норми правових актів щодо соціального захисту; добирати літературу з теми заняття, складати конспекти й тези виступів;

здійснювати пошук необхідних фактографічних і документальних матеріалів, систематизовувати та узагальнювати їх; застосовувати методи дослідження суспільних процесів;

прогнозувати тенденції розвитку системи та змін у механізмах соціального захисту і знаходити правильні управлінські рішення; формувати власні погляди на події, процеси та явища в системі соціального захисту населення країни.

Передумови для навчання

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є знання, отримані в закладах середньої освіти.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальний захист – пріоритетний напрям соціальної політики держави.

Тема 2. Правовідносини в системі соціального захисту.

Тема 3. Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальний захист.

Тема 4. Система державних органів та їх функції щодо функціонування механізму соціального захисту.

Тема 5. Пенсійне забезпечення в Україні.

Тема 6. Пенсійне забезпечення в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Тема 7. Система страхових допомог за законодавством України.

Тема 8. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.

Тема 9. Соціальне обслуговування

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7633>

Рекомендовані джерела:

1. Концепція реалізації державної політики щодо соціального захисту населення та захисту прав дітей. Розпорядження КМУ від 26 серпня 2020 р. № 1057-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-2020-%D1%80#Text>
2. Аніна О. О. Вплив міжнародно-правових соціальних стандартів на право соціального захисту України. Дослідження актуальних питань юридичних наук. 2020. № 2. С. 107–112.
3. Соціальна політика. За заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. Львів: Новий світ, 2018. 318 с.
4. Кузьменко С.Г., Ніколайчук С.В. Механізми державного регулювання соціального захисту населення як складник соціальної політики держави. *Центрально український вісник права та публічного управління*. 2025. №2 (10). С. 63-73
5. Бондаренко С. М., Бугас Н. В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 2. С. 105–111. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1981>
6. Белова І.М., Семенишена Н.В. Суть, основні напрями та функції соціального захисту населення. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. Випуск 34. 2021. Економічні науки. С. 92-107
7. Холодницький А. М. Сучасний стан соціального захисту в Україні. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/233pdf>
8. Чанишева Г. М. Соціальна політика: поняття, цілі та правове забезпечення. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 11. С. 80–85.

Система оцінювання результатів навчання:

За результатами поточного контролю протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів. Здобувач вищої освіти, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Макс кількість балів	
Виконання завдань на практичних заняттях	70	
Диференційований залік	30	
Максимальна кількість балів	100	
Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною

навчальної діяльності		шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7633>

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
Протокол від «20» січня 2026 року № 1